

BUDAPEST, I. KERÜLET, TÁNCICS MIHÁLY UTCA 9. (HRSZ. 6546)

Lelőhely-azonosító: 52327

Kulcsszavak: középkor, település, város, épület, kora újkor, réteganyag, újkor, réteganyag

BUDAPEST, DISTRICT I, 9 TÁNCICS MIHÁLY STREET (PLOT NO. 6546)

Site ID: 52327

Keywords: Middle Ages, settlement, city, building, Early Modern Period, layer finds, Modern Period, layer finds

A Budapesti Történeti Múzeum 2020. szeptember 30-tól október 16-ig tervásatást végzett az I., Táncsics Mihály utca 9. sz. alatt, a kaszárnyaépület nyugati szárnyában a Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt. megbízásából. A tervásatás célja az volt, hogy a 2016-ban Bencze Zoltán régészeti kutatása során lokalizált üreg feltárása megtörténhessen. A helyszínen megközelítően É-D-i irányba fut a korábban megtalált 40 cm vastag fal, amelynek keleti oldalán folytattuk a kutatást.

A munkához szükséges volt a korábbi ásatástól keletre eső helyiségek elbontása, amelyet a Várkapitányság végzett. A betonpadló feltörése után laza, kő- és téglatörmelék, vegyes korú leletanyagot tartalmazó réteg jelentkezett. Ez alatt sötétbarna, erősen faszenes, kőtörmelék réteg került elő 17–18. századi leletanyaggal. Az ásatási terület középső és déli részén 3–4 cm-es habarcsrétegen téglapadlót figyeltünk meg (1. kép), az északi részén egy meszesgödör alja bontakozott ki. (2. kép) Ezen a ponton a Várkapitányság statikusa jelezte, hogy statikai problémát jelent, ha teljes kiterjedésben folytatjuk a mélyülést, ezért a munkával csak a középső területen haladtunk tovább. A téglapadló elbontása után egy sárgás-vöröses, agyagos réteg jelentkezett

Between September 30 and October 16, 2020, the Budapest History Museum conducted a planned excavation at 9 Táncsics Mihály Street in District I, in the western wing of the barracks building. The excavation was commissioned by the Várkapitányság Integrated Regional Development Centre Nonprofit cPlc. The aim of the excavation was to uncover the cavity identified during archaeological research conducted in 2016 by archaeologist Zoltán Bencze. The previously discovered 40 cm thick wall runs approximately north–south at the site, and the excavation continued on its eastern side.

It was necessary to dismantle rooms located east of the earlier excavation, which was done by Várkapitányság. After breaking through the concrete floor, a loose layer containing stone and brick debris with mixed-period artifacts was encountered. Beneath this, a dark brown, heavily charcoal-rich layer with stone debris and 17th–18th century finds was revealed. In the central and southern parts of the excavation area, we observed a brick floor laid over a 3–4 cm thick mortar layer (Fig. 1). In the northern part, the bottom of a lime pit was uncovered (Fig. 2). At this point, the structural engineer from Várkapitányság noted that further deepening across the entire area would pose a structural risk,

1. kép: Kora újkori téglapadló részlete (Fotó: Magyar Eszter)
Fig. 1. Segment of Early Modern brick floor (Photo by Eszter Magyar)

2. kép: Meszesgödör alja (Fotó: Magyar Eszter)
Fig. 2. Bottom of the lime pit (Photo by Eszter Magyar)

3. kép: A feltárás teljes területe a bontás végén (Fotó: Magyar Eszter)
Fig. 3. The excavation area at the end of the dig (Photo by Eszter Magyar)

4. kép: Részben középkori eredetű fal a terület ÉNY-i szélén (Készítette: Viemann Zsolt)
Fig. 4. Partially medieval-origin wall at the NW edge of the site (Prepared by Zsolt Viemann)

kora újkori leletanyaggal. Tovább bontva laza, barna, erősen kő- és téglatörmelékes réteg került elő, amely alatt néhány cm vastag, sárga, agyagos, keményre taposott járószintet figyeltünk meg. Ez a járószint akkor keletkezhetett, amikor a korábban idehordott omladék egy üreget képzett a területen, ezt fedte le. Az üreg teteje beszakadt, benne megtaláltuk a korábban leírt laza omladékréteget, valamint északi oldalán egy nagyjából K-Ny-i irányú, kőalapozású, téglából épített falat, amelynek déli oldala vakolva volt. Ezt hozzáépítették a 2016-ban megtalált É-D-i irányú falhoz. Erre a falra ráfedett egy második téglapadló részlete. Az üregből kibontottuk a laza, omladékos réteget, és alatta egy tömör, kevert, kötörmelékes réteg volt. Ezen a szinten megálltunk, mivel a tervásatás célját teljesítettük. (3. kép)

A déli részen elbontottuk a metszetfal egy részét, és kiderült, hogy ott egy K-Ny-i irányú fal van, ami szintben jól illeszkedett a felső téglapadlóhoz. A fal mindkét irányba befut a kaszárnyaépület alapozása alá, így nem megállapítható, hogy a 2016-os É-D-i irányú fallal milyen kapcsolatban áll. (4. kép)

RÉSZTVEVŐK: Magyar Eszter régész, Terei György régész, Kevevári Zsolt geodéta, Viemann Zsolt geodéta

Magyar Eszter

so excavation continued only in the central part. After removing the brick floor, a yellowish-reddish clay layer with Early Modern artifacts appeared. Further excavation revealed a loose, brown, heavily stone- and brick-filled debris layer. Beneath this was a few centimeters thick, yellow, clayey, hard-packed floor level. This floor likely formed when previously dumped rubble created a cavity in the area, which was later covered. The ceiling of this cavity collapsed, and we found the previously described loose debris layer inside, as well as a roughly east–west oriented stone-based brick wall on the northern side, with its southern side plastered. This wall had been attached to the north–south wall found in 2016. A second brick floor segment was partially covering this wall. The loose, collapsed debris layer from the cavity was removed, revealing a compact, mixed, stone debris layer below. Excavation stopped at this level, as the goal of the planned excavation had been met (Fig. 3).

In the southern section, we dismantled part of the profile wall and discovered an east–west oriented wall that aligned well with the upper brick floor. This wall extends in both directions under the foundations of the barracks building, making it impossible to determine its relationship with the north–south wall found in 2016 (Fig. 4).

CONTRIBUTORS: Eszter Magyar (archaeologist), György Terei (archaeologist), Zsolt Kevevári (surveyor), Zsolt Viemann (surveyor)

Eszter Magyar